

PORT
PAYÉ
HELLAS

Έλευθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης Αττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
'Αριθμός φύλλου 263

16 Οκτωβρίου 2009

Διαφθορά τῆς τσέπης;

ἢ

διαφθορά τῆς συνείδησης;

ληθωρική ἢ ἀντίδραση-στόχῳ μας καὶ στίς μέρες μας-κατά τῆς ἀτιθάσευτης διαφθορᾶς. Ἀπό κάθε γωνιά τοῦ κοινωνικοῦ μας status ἐκπέμπονται σήματα κινδύνου. Καί ἀπό κάθε φορέα πολιτικῆς καὶ πολιτιστικῆς εὐθύνης διατυπώνονται μομφές. Μακρότατος καὶ ὁξύτατος ὁ ἐπικριτικός λόγος. Ἀδέκαστη ἡ δημοσιογραφική καὶ ἡ τηλεοπτική κρίση. Σκληρή ἢ ἀντιμαχία στό Κοινοβούλιο. Ἀγοραία ἢ κατακραυγή στά στέκια τοῦ ἀκαλίνωτου σχολιασμοῦ τῶν γεγονότων τῆς ἐπικαιρότητας. "Αν ἀποτολμήσετε νά ἀσχοληθεῖτε διεξοδικά μέ δὲς αὐτές τίς ἀντιδραστικές διαθημίσεις, θά μπεῖτε στή σκοτοδίνη. Θά σᾶς τυλίξει ἢ ἀπόγνωση. Καί δέ θά αὐγάσει μπροστά σας μιά-ἔστω ἀχνή-ἔλπιδα ἀλλαγῆς τοῦ κλίματος. **Μέσα σ' αὐτό τό σκοτεινιασμένο δρίζοντα, πού τόν βιώνουμε** ὅλοι μας καὶ τόν χρεωνόμαστε ὅλοι μας, παίρνω τίν πρωτοβουλία νά καταθέσω τή δική μου, ἐναγώνια, ἀπορία. Ἡ διαφθορά-νη κτισινή καὶ ἡ σημερινή-εἶναι παρόμηση, πού ἀναδύεται ἀπό

τίν τισέπη, τίν όλότελα ἄδεια ἢ ἀπό τὸν πακτωλό, τὸν καταγεμάτο ἀλλά ἀκόρεστο καὶ ἀνικανοποίητο; "Ἡ εἶναι ἀλλοτρίωση ὑπαρξιακή; Φθορά ἔξουθενωτική τοῦ νοῦ καὶ τῆς συνείδησης, τῆς ἐσώτερης πνευματικῆς ἵκανότητας κρίσης καὶ ἐπιλογῆς στόχων καὶ τρόπων πραγμάτωσής τους καὶ καταχώρισής τους στή βίβλο τῆς προσωπικῆς ἱστορίας;

Ο μεγάλος ντόρος τῆς ἐποχῆς μας, ὁ πάνδημος ξεσποκωμός καὶ ὡς ὅμαδική στόχευση τῶν ἐμπροστικῶν ἐπικρίσεων, ἀπομονώνει τή διαφθορά ἀπό τό συνειδησιακό κέντρο καὶ τή διασωληνώνει μέ τίν τισέπη. Μέ τίν ἀκόρταγη τισέπη, πού ὅσα πλούτη καὶ ἄνθησαυρίσει, θά μένει χῶρος κενός, ἔτοιμος νά δεχτεῖ τά παράγωγα τῆς «παμπόνηρης» διαφθορᾶς, τό κλεμένο ὑστέρημα τοῦ φτωχοῦ καὶ τό σφετερισμένο δικαίωμα τοῦ ἐργάτη. Κατά τό σημερινό μας γλωσσάριο, διεφθαρμένος εἶναι ἐκεῖνος, πού ἀπλώνει τό χέρι καὶ φουχτώνει ὅτι βρίσκει στήν τισέπη τοῦ διπλανοῦ του καὶ ἐκεῖνος, πού ἔνω μεθάει στήν πλησμονή τῆς εὐμάρειας, σκαρώνει προγράμματα γιά ἔξαπάτηση τοῦ κυκλώματος τῶν συνεργατῶν του, γιά σκοτεινή σώρευση μαύρου χρήματος καὶ γιά ἄνομη ὑπεραύξηση τοῦ πλούτου του.

Α ὑτός ὁ ντόρος ἀντιπαλεύει σύνολη τήν πραγματικότητα ἢ ἔνα μέρος της; Μπορεῖ νά γίνει ἀποδεκτή ἢ διαφθορά, σάν μιά καὶ μόνη, ἀρρωστημένη, κίνηση τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης; Καί μπορεῖ νά θεωρηθεῖ φυσιολογική καὶ νόμιμη ἢ διάζευξή της ἀπό τή συνολική λειτουργία τοῦ νοῦ καὶ ἀπό τόν ἀκοίμητο κτύπο τῆς συνείδησης; Δικαιοῦται, ἔνας ξεντελισμένος προδότης τῶν δρκων του ἢ τῆς συζυγικῆς του πίστης, νά ἴσχυρίζεται ἀναιδέστατα, ὅτι βιώνει μιά ἀναπάντεκτη ἀτυχία, ἀλλά δέν λαθεύει καὶ δέ βρίσκεται ἐγκλωβισμένος στά τάρταρα τῆς διαφθορᾶς; Μπορεῖ ὁ ἔγωκεντρικός καὶ αὐθαδέστατος διαχειριστής τῆς ὁποιασδήποτε ἔξουσίας, νά ἀνεβαίνει στό βάθρο τῆς προβολῆς μέ τόν ἀέρα τοῦ ἔντιμου καὶ τήν ἐπικέτα τοῦ εύσυνείδητου;

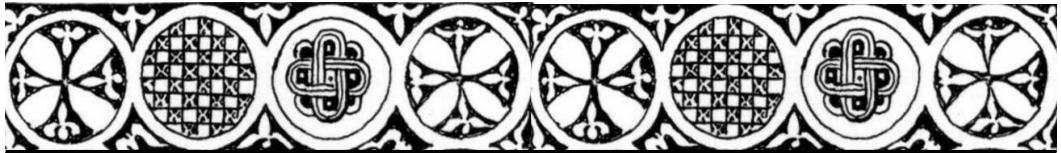
Α ν ἡ κλοπή-μόνη αὐτή-ἀναγνωρίζεται καὶ ἐπισημαίνεται ως σύμπτωμα συνειδησιακῆς διαστροφῆς καὶ-κατά συνέπεια-ώς ἀλλοτρίωση τοῦ προσώπου, τί μπορεῖ νά λεχτεῖ, γιά τίς ποικίλες μεταμορφώσεις, πού ἐπινοεῖ ὁ νοσφιστής τοῦ χρήματος, γιά νά

καλύψει τό ἔγκλημά του ἢ γιά νά ἀπολαύσει τίς χαρές, πού τοῦ προσφέρει δὲ ἄμετρος πλοῦτος;

Οταν δὲ κλέφτης φορτίζει τή διαλεκτική του μέ ψέματα, μπορεῖτε νά τόν ἀμνηστεύσετε γιά τό δεύτερο αὐτό τόλμημα, λέγοντας, δτι τό ψέμα δέν εἶναι ἔξανθημα διεφθαρμένης συνείδησης; "Οταν πληροφορεῖστε, δτι δέ κλέφτης ἢ δέ όποιοσδήποτε προβληματικός συνάνθρωπος, διαλέγει γιά σύντροφό του καί γιά προστάτη του τό πιστόλι καί τό χρησιμοποιεῖ καί σκορπίζει τόν τρόμο καί τό θάνατο, δέ θά ἀναγνωρίσετε, δτι τό τόλμημά του αὐτό ἐκφράζει τή φθορά καί τήν ἀλλοιώση τῆς συνείδησής του; "Οταν ἀκοῦτε, πώς δέ τρίτος ἢ δέ τέταρτος ἀγοράζει, μέ τίς κλεμμένες οίκονομίες τῶν φτωχῶν συναθρώπων του, τή μεθυστική χαρά(;) καί τή νόθη εύτυχία(;) τῆς κραιπάλης καί, δταν τόν βλέπετε, ἐρείπιο στήν ἄκρη τοῦ δρόμου, μετά τή δόση τῶν παραισθησιογόνων ούσιῶν, θά ἐπιμείνετε νά τόν ἀμνηστεύετε γι' αὐτή τήν κατάντια καί νά μήν ἀποδέχεστε, πώς βρίσκεται παγιδευμένος στό δίκτυ τῆς διαφθορᾶς;

Ολες αὐτές οί ἀποχρώσεις τῆς διαφθορᾶς καί πολλές ἄλλες, πού δλοι μας τίς ἔχουμε καταγράψει ἔμφοβοι, εἶναι σύνδρομα τῆς ψυχικῆς διαστροφῆς, τῆς βαθειᾶς ἀλλοιώσης τῆς νόσης καί τῆς θέλησης. Ἀποδυναμώνουν τίς ἀντιστάσεις τῆς ψυχῆς. Καί ἀφήνουν τόν ἀνθρωπο ἐκθετο στούς ἀνέμους καί στίς θύελλες τῶν φθοροποιῶν πειρασμῶν. Ἡ ὑπαρξη δέν ἐλέγχει καί δέν ἐπιλέγει. Δέν ἀπορρίπτει τό σάπιο καί δέν ἀναδέχεται τό μόχθο, γιά τή διατήρηση τῆς ψυχικῆς καθαρότητας.

Θά φέρω μπροστά σας-ἔστω κι' ἂν εἴσαστε ἀπρόθυμοι νά τήν ἀκούσετε-μιά τέτοια ἐκτίμηση, πού βρίσκεται θησαυρισμένη στήν Καινή μας Διαθήκη καί πού διασώζει τήν ἔμπειρία καί τή διδαχή τοῦ μεγάλου μας ἀποστόλου, τοῦ Παύλου: «Πάντα μέν καθαρά τοῖς καθαροῖς· τοῖς δέ μεμιασμένοις καί ἀπίστοις ούδεν καθαρόν, ἀλλά μεμίανται αὐτῶν καί δέ νοῦς καί ἡ συνείδησις» (Τίτ. α' 15). Αύτοί, πού ἔχουν καθαρή καί ἀνύσταχτη τή συνείδηση, διατηροῦν καί δλο τους τό βίο καθαρό. Οί μολυσμένοι καί ἀπίστοι, διακινοῦνται μέσα στή διαφθορά καί τήν ἀμαρτία, γιατί ἔχει μολυνθεῖ καί δέ νοῦς τους καί ἡ συνείδησή τους.

‘Η πικρία τοῦ πληρώματος

Πέτησια Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δόλοκληρώθηκε. Οἱ εἰσηγήσεις καὶ οἱ συζητήσεις περατώθηκαν. Οἱ πόρτες ἔκλεισαν. Οἱ σύνεδροι ταξίδεψαν στίς ἐστίες τους. Τά δημοσιογραφικά δελτία σκόρπισαν, στούς πέντε ἀνέμους τῆς πληροφόρησης, τό μήνυμα, ὅτι τά «σοβαρά θέματα τῶν καιρῶν» μελετήθηκαν καὶ ἀντιμετωπίστηκαν, μέ κάθε προσοχή καὶ μέ κάθε διάκριση. Καί στόν πίνακα τῆς ἐπικαιρότητας ἀναρτήθηκε-ἀπό ποιό τολμηρό χέρι; -τό ἀχνό χάραγμα τῆς ἐλπίδας, ὅτι ἡ πυορροοῦσα διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας μας μπῆκε στή διαδρομή τῆς ἀνάνηψης. Τοῦ ἐπανασυνδέσμου της μέ τήν ἀλυσίδα τῆς Ἀποστολικῆς ἐγκυρότητας. Καί τῆς ταυτοποίησής της μέ τά ἐπισκοπικά ἀναστήματα τῆς Πατερικῆς ἀγιότητας.

Αὕτη εῖναι ἡ αἰσιόδοξη νότα, πού ἥχησε-δχι καὶ τόσο μελωδικά-ἀπό τή στημένη, Συνοδική ἔξαγόρευση. Διατυμπανίστηκε, ἀλλά δέν ἔπεισε. Ἀνάπαισε καὶ παράδωσε στήν ἀγκαλιά τοῦ Μορφέα, τή χρυσοστόλιστη ὁμηργυρη τῶν ποιμένων, ἀλλά δέν ἔστησε γέφυρες, για νά καλύψει τό χάσμα καὶ τήν ἀπόσταση, πού κρατοῦν, σέ ψυχρή ἀπομόνωση καὶ ἀποξένωση τίς ἀκοές καὶ τίς ψυχές τοῦ προβληματισμένου

καὶ πικραμένου ποιμνίου.

‘Ο λαός, τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, τό «λογικό» ποίμνιο, συνεχίζει νά πιέζεται ἀπό τό σφύξιμο τής ἀγωνίας. Καί διατηρεῖ ἀθεράπευτη τή γεύση τῆς πικρίας, ώς μοναδικό ἀπόκτημα, στήν πληγωμένη καρδιά του.

Δέ θά ἐπιχειρήσω τήν κατάστρωση γενικῶν καὶ ἀδριστων συλλογισμῶν, γιά νά θεμελιώσω τήν ἄποψη, πώς ὁ λαός μας, σήμερα, μηρυκάζει, ἀδιάλειπτα, τά πικρά σταλάγματα τῶν ἐμπειριῶν, πού ἀπόθεσαν, κατά συρροή, στήν ψυχή του οἱ ἀλόγιστοι-ἀσύμβατοι μέ τίς ἀποστολικές προδιαγραφές καὶ μέ τήν Πατερική διακριτικότητα-χειρισμοί τοῦ ἐπισκοπικοῦ λειτουργήματος ἀπό τήν, «κατά κόσμον», τολμηρή πλειοψηφία τοῦ σημερινοῦ Ἱεραρχικοῦ Σώματος.

‘Ο ιστορικός, πού θά μπεῖ στόν κόπο νά φυλλομετρήσει τίς πηγές, θά ξαναστήσει δόλοκληρο τό μακρύ γεφύρι τῆς σύγχρονης «ἐπισκοπικῆς ἀποστασίας» ἀπό τά Ἀποστολικά, στεγανά θεμέλια τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ οίκοδομήματος καὶ θά ἀποτιμήσει, μέ σώφρονη ἀμεροληψία, τίς εὐθύνες.

‘Από τή δική μου σκοπιά, λειτουργώντας ώς ὑπομνηματιστής-στόν ἐαυτό μου καὶ στούς συνιεράρχες μου-τοῦ

άδιαπραγμάτευτου χρέους τῆς ἀποστολικότητας τοῦ βίου μας καὶ τοῦ ποιμαντικοῦ μας ἔργου καὶ, ταυτόχρονα, ως δημοσιογραφικός σχολιαστής τῆς τρέχουσας ἐπικαιρότητας, θά περιοριστῶ-γιά τὴν ὥρα-σέ δυό μόνο κεφάλαια, πού δπως συντάσσονται σήμερα καὶ δπως ἐγγράφονται στίς μνῆμες, ἀποθηκεύουν πικρίες στίς καρδιές καὶ χαράγματα τραγικῆς παρακμῆς στό καθολικό ταμεῖο τῆς ἱστορίας. Καί γιά νά γίνει εὐκολότερα κατανοητή ἀπό τούς ἀναγνῶστες μους ἡ «ἐκπτωση» καὶ ἡ «ἀλλοτρίωση» τοῦ σημερινοῦ κολλεγίου τῶν Ἐπισκόπων (δυστυχῶς στήν πλειονότητά του), θά ἀποτολμήσω τή σύγκριση καὶ τήν ἀντιπαράθεση τῶν σύγχρονων αὐτῶν ἐπιλογῶν, μέ τίς χαρισματικές συμπεριφορές, τίς φωτισμένες καὶ ἡρωϊκές, τοῦ μεγάλου μας Ἀποστόλου, τοῦ Παύλου, πού προσδιορίζουν τήν ἐκκλησιολογική καὶ τήν ἡθική ποιότητα τῆς ἀποστολικότητας καὶ ἀποτελοῦν τόν κανόνα ἀναφορᾶς γιά τούς κρίκους τῆς ἀλυσίδας τῆς διαδοχῆς.

“Ἐνα ἀπό τά δράματα ἄμεσης καὶ ἀνύστακτης εὐθύνης, πού κρατοῦσε τόν Ἀπόστολο Παῦλο σέ ἐγρήγορση καὶ σέ προσεκτική ἀναστροφή μέ τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα, ἦταν ὁ ἀποκλεισμός κάθε πράξης, πού θά μποροῦσε νά προκαλέσει τήν ἐντύπωση ἡ καὶ τήν ἀπλή ὑποψία, ὅτι συνέδεε τήν ἀναγγελία τοῦ Εὐαγγελικοῦ μηνύματος μέ τήν συλλογή εἰσφορῶν, γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν προσωπικῶν του ἀναγκῶν.

‘Ο ἡρωϊκός Ἀπόστολος, εὐαίσθητος καὶ ἀνυστερόβουλος, πρόσφερε ἐξ ὁ-

λοκλήρου ἀδάπανο τό Εὐαγγέλιο. Μετέφερε τό σωστικό «ἄγγελμα», ώς δική του χρεωστική ἀνταπόκριση στό μεγάλο, τιμητικό ἀποστολικό κάλεσμα, πού τοῦ ἔκανε ὁ σταυρωμένος καὶ ἀναστημένος Κύριος καὶ ως πηγαία ἔκχυση ἀδελφικῆς ἀγάπης πρός τήν κάθε ἀνθρώπινη ὑπαρξη. Καί δέ δεχόταν τήν παραμικρή εἰσφορά, ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς Εὐχαριστιακῆς κοινότητας, γιά τή συντήρηση τή δική του καὶ τῶν συνοδοιπόρων του. “Ο, τι χρειαζόταν, γιά τή δική του συντήρηση καὶ γιά τή συντήρηση τῶν συνοδοιπόρων του, τό συνέλεγε ἀσκώντας, παράλληλα μέ τόν ιεραποστολικό του μόχθο, τήν κοπιαστική τέχνη τοῦ σκηνοποιοῦ.

‘Ο Εὐαγγελιστής Λουκάς, ὁ πιστός ἀκόλουθος τοῦ Παύλου στίς μεγάλες καὶ ἔξαντλητικές περιοδεῖες του, ιστορώντας τούς ὄγωνες του καὶ τά παθήματά του, μᾶς δίνει ἰδιαίτερα ἀξιοπρόσεκτες πληροφορίες. Ἀφηγεῖται, μεταξύ ἀλλων, ὅτι κατά τό μακρό χρονικό διάστημα τῆς παραμονῆς του στήν Κόρινθο, ἀσκοῦσε, πλάϊ στόν Ἀκύλα καὶ στήν Πρίσκιλλα, τό ἔργο τοῦ σκηνοποιοῦ. «Διελέγετο δέ ἐν τῇ συναγωγῇ κατά πᾶν Σάββατον, ἐπειθέ τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας» (Πράξ. Ιη' 4). ‘Ολόκληρη τήν βδομάδα μοχθοῦσε χειρωνακτικά. Καί, κατά τή μέρα τοῦ Σαββάτου ἐπαιρνε μέρος στίς πλήθουσες Συναγωγές, πού μαζεύονταν Ἰουδαῖοι καὶ Ἑλληνες προσήλυτοι, δίδασκε τό Εὐαγγέλιο καὶ ἐπειθε πολλούς νά ἀνοίξουν τίς καρδιές τους στό λυτρωτικό μήνυμα.

Μιά δεύτερη ἀναγραφή τοῦ ἱστορικοῦ Λουκά, μᾶς ιστορεῖ τή συγκινητική καὶ, ταυτόχρονα, συγκλονιστική συνάντηση, τοῦ ἀκούραστου καὶ ἄτρομου

Άποστόλου, στή Μίλητο, μέ τούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου, λίγο πρίν ἀπό τή σύλληψή του στά Ἱεροσόλυμα.

Σέ ἀτμόσφαιρα βαρειά φορτισμένη μέ συγκίνηση, εἴπε ὁ Ἀπόστολος, ἀνάμεσα σέ ἄλλα: Μή ξεχάσετε, πῶς ἀναστράφηκα, κοντά σας ἐπί τριετία ὀλοκληρη. Καί γνωρίζετε, πολύ καλά, ὅτι «...Ἄργυρίου ἡ χρυσίου ἡ ἴματισμοῦ οὐδενός ἐπεθύμησα. αύτοί γινώσκετε, ὅτι ταῖς χρείαις μου καί τοῖς οὖσι μετ' ἔμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτός εἴπε: μακάριον ἔστι μᾶλλον διδόναι ἡ λαμβάνειν...» (Πράξ. κ' 33-35).

Τρία ὀλόκληρα χρόνια ἔζησα κοντά σας. Καί δέ σᾶς ἐνόχλησα σέ τίποτα. Δέ λαχτάρησα οὕτε τό χρυσό, οὕτε τόν ἄργυρο. «Ἔχετε διαπιστώσει, δοιο σας, ὅτι τίς δικές μου ἀνάγκες καί τίς ἀνάγκες τῶν συνοδοιπόρων μου, τίς κάλυψων τοῦτα τά ροζιασμένα χέρια. Καί, μέ τό μόχθο μου αὐτό, προσπάθησα νά δώσω σέ σᾶς τό παράδειγμα, ὅτι ἔτοι πρέπει νά ἀγωνιζόμαστε, γιά τή διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου.

Αύτά καταχωρίζει στό βιβλίο τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς.

‘Ο ἵδιος ὁ φλογερός Ἀπόστολος, στήν ἐπιστολή του πρός τούς Κορίνθιους, τούς ἀγαπημένους του μαθητές, πού εἶχαν προσωπική ἐμπειρία τῆς ἀνιδιοτέλειάς του, δίνει ἔξηγήσεις, μέ ἀπόλυτη εἰλικρίνεια, ώς κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, γιά τήν ἄρνησή του νά δεχτεῖ τήν παραμικρή ὑλική εἰσφορά.

Τό ἔκανα αὐτό, γράφει, δχγιατί δέν εἶχα τό δικαίωμα νά δεχτῷ τήν προσ-

φορά τῆς ἀγάπης σας, ἀλλά γιατί δέν ἥθελα νά προκαλέσω τήν παραμικρή ὑποψία στίς ψυχές σας καί νά δώσω ἀφορμή σέ σχόλια καί δυσμενεῖς ἐκτιμήσεις, πού θά ἔστεκαν ἐμπόδια στήν ἔξαγγελία, ἐκ μέρους μου καί στήν ἀποδοχή, ἐκ μέρους σας, τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Ἐί ἡμεῖς ὑμῖν τά πνευματικά ἐσπειραμεν, μέγα εί ἡμεῖς ὑμῶν τά σαρκικά θερίσομεν; εί ἄλλοι τῆς ἔξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς;» (ἄνἄλλοι ἔχουν τό δικαίωμα νά μετέχουν στά ἀγαθά σας, δέν τό ἔχουμε, πολύ περισσότερο ἐμεῖς, πού σπειράμε στίς καρδιές σας τό σπόρο τοῦ θεϊκοῦ λόγου;) «ἄλλ' οὐκ ἔχρησάμεθα τῇ ἔξουσίᾳ ταύτῃ, ἄλλα πάντα στέγομεν, ἵνα μή ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ» (Α' Κορινθ. θ' 11-12).

‘Ο ἄγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἐρμηνεύοντας αὐτή τήν ἔξιμολογητική ἐνημέρωση τοῦ ἀποστόλου Παύλου, γράφει:

«‘Ἄλλ’ οὐκ ἔχρησάμεθα τῇ ἔξουσίᾳ ταύτῃ’. ‘Τουτέστιν, οὐκ ἐλάβομεν. Ὁρᾶς διά πόσων κατασκεύσας πρότερον ὅτι οὐ παράνομον τό λαμβάνειν, τότε εἴπεν ὅτι οὐ λαμβάνομεν, ἵνα μή δόξῃ ώς κεκωλυμένου ἀπέχεσθαι; Οὐ γάρ, ἐπειδή μή ἔξεστι, φησίν, οὐ λαμβάνω ἔξεστι γάρ, καί τοῦτο ἀπό πολλῶν ἀπεδείξαμεν, ἀπό τῶν ἀποστόλων, ἀπό τῶν ἐν βίῳ πραγμάτων, τοῦ στρατιώτου καί τοῦ γεωργοῦ καί τοῦ ποιμένος, ἀπό τοῦ νόμου Μωϋσέως, ἀπ’ αὐτῆς τοῦ πράγματος τῆς φύσεως, ὅτι ἐσπειράμεν ὑμῖν πνευματικά, ἀφ’ ὧν ὑμεῖς περί τούς ἄλλους πεποιήκατε... ταῦτα τέθεικεν ἐντρέπων αὐτούς καί δεικνύς ὅτι οὐ κεκωλυμένου πράγματος ἀπέχεται...’

Καί σαφέστερον μέν ύστερον αύτό ποιεῖ, ὅταν λέγῃ· "οὐκ ἔγραψα δέ ταῦτα, ἵνα οὕτω γένηται ἐν ἐμοὶ", ἐνταῦθα δέ φησιν ὅτι "οὐκ ἔχρησάμεθα τῇ ἔξουσίᾳ ταύτη". Καί τό δῆ μεῖζον, ὅτι οὐδέ ἐκεῖνο ἔχοι τις ἄν εἰπεῖν, ὅτι ἐν εύρυχωρίᾳ ὀντες οὐκ ἔχρησάμεθα, ἀλλά καί ἀνάγκης κατεπειγούσης οὐκ εἴξαμεν τῇ ἀνάγκῃ... Ἀλλ' οὐδέ οὕτως ἡναγκάσθημεν, φησί, λῦσαι τὸν νόμον, ὃν ἑαυτοῖς τεθείκαμεν. Διά τί; "Ἴνα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ". Ἐπειδή γάρ ἀσθενέστερον Κορίνθιοι διέκειντο, ἵνα μὴ πλήξωμεν ὑμᾶς, φησί, λαμβάνοντες, εἰλόμεθα (προτιμήσαμε) καί ὑπέρ τά ἐπιτεταγμένα ποιῆσαι ἢ ἐγκοπήν τινα δοῦναι τῷ Εὐαγγελίῳ, τουτέστι τῇ κατηχήσει ὑμῶν....».

'Η θυσιαστική εύαισθησία τῆς συνείδησης τοῦ Αποστόλου, τοῦ ὑπαγόρευε τό χρέος, νά ἀποφεύγει τήν παραμικρή ἐπιβάρυνση τοῦ κατηχούμενου λαοῦ. Τόν παρακινοῦσε νά προσθέτει στόν ἑαυτό του κόπο καί στέρηση, «έργαζόμενος ταῖς ἴδιαις χερσί». Ἀλλά νά μὴ δέχεται, ἀπό μέρους τῶν πνευματικῶν του παιδιῶν, ὑλική ἐνίσχυση, γεγονός, πού θά μποροῦσε νά προκαλέσει ὑποψίες καί δυσμενή σχόλια.

Κρατεῖστε τήν ἀποστολική ἔξομολογητική κατάθεση. Καί ὑπό τό πρίσμα αὐτῆς ἐρευνεῖστε τά δράστηριότητες τῆς πλειονότητας τῶν σημερινῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Κοινή μαρτυρία-κατακραυγή, πού ζώνει ἀσφυκτικά τόν ἐλληνικό χῶρο, βεβαιώνει, πώς ἡ λεκτική ἡ ἐντελῶς συμβατική διασύνδεση τῶν σημερινῶν ἐπισκοπικῶν θρόνων

μέ τό βράχο τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι φευδεπίγραφη. Ἡ συντριπτική πλειοψηφία τῶν Συνοδικῶν μελῶν δέν κρατάει, «ἐν ἐγρηγόρσῃ» τήν ἐπιφύλαξη: «ἵνα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ». Ἀρέσκεται νά διακηρύττει, μέ στόμφο, ὅτι τίς περιοχές, πού διαποιμαίνει, τίς ἀγίασε, μέ τήν παρουσία του, ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν. "Οτι οἱ κρίκοι τῆς ἀλυσίδας, πού δένουν τή σημερινή Ἱεραρχία μέ τήν ἀποστολική αὐθεντία, ἀνατρέχουν στόν Παῦλο. "Οτι ὁ καθένας τους εἶναι πνευματικό ἀνάστημά του. Θεματοφύλακας τῶν δικῶν του ὄραμάτων καί τοῦ δικοῦ του μόχθου, ἀλλά καί σύνολης τῆς ἀποστολικῆς Παράδοσης. Ὁστόσο, ἡ τρέχουσα πρακτική διαψεύδει τούς φανφαρονισμούς. Μειώνει τό ἐπισκοπικό κύρος. Καί ἀφήνει ἀνεπικύρωτη τήν «ἀποστολική διαδοχή» ὅχι λίγων Ἱεραρχῶν.

Οἱ πανηγυρισμοί, κατά τή γιορτή τοῦ ἀποστόλου Παύλου, εἶναι πάνδημοι. Ἐγκάρδια ἀναγνώριση τῆς ἀποστολικῆς γνησιότητάς του. Ἡ στοίχηση, ὅμως, τῶν κρίκων τῆς διαδοχῆς στό ἀποστολικό του περπάτημα, ἄκομψη, στρεβλή, σκέτη διαχείριση ἐπαγγελματοποιημένης ἐκκλησιαστικῆς ἔξουσίας, πού ἀντί νά συνάγει τά πρόβατα στήν ποίμνη Ἰησοῦ Χριστοῦ, τά ἔξακοντίζει ἀκόμη μακρύτερα.

'Ο Παῦλος, σ' αὐτούς, πού τόν ἀγαποῦσαν καί σ' αὐτούς, πού τόν ἀμφισβητοῦσαν, ἔδειχνε τά ροζιασμένα του χέρια. Αύτά, πού μαρτυροῦσαν πειστικά ὅτι, διακονώντας τό Εὐαγγέλιο, δέν εἶχε σωρεύσει πλούτη καί δόξες, ἀλλά μόχθο καί περιπέτεια. Οἱ σημερινοί καί σ' αὐτούς, πού τούς κράζουν καί σ' αὐτούς, πού μέ περισσή εύπρε-

πεια τούς ἀνακρίνουν καί τούς δικάζουν, ἐκδιπλώνουν, προκλητικά, τήν πώρωση. Τό ἀμετρο «κάτιτι», πού τούς ἔξασφαλίζει τή χλιδή καί πού ἀκυρώνει τήν ἀποστολική τους ταυτότητα.

Ἡ γενικότερη πρόβλεψη, πού προσδιορίζει καί καταβάλλει τίς ἀποδοχές κάθε ἑργαζόμενου, δέν ἔχει ἀφήσει ἔξω ἀπό τή φροντίδα της τούς Ἐπισκόπους τῆς Ἑλληνικῆς Ἔκκλησίας. Τούς μισθοδοτεῖ μέ ἐπάρκεια. Καί τούς ἔξασφαλίζει τήν ἀπαραίτητη περιθαλψη. "Ομως, ἡ δημοσκόπηση βεβαιώνει, μέ στοιχεῖα ἀδιάσειστα, δτι οί ἀχόρταγοι ποιμένες δέ νοιώθουν ἀσφαλισμένοι, κάτω ἀπό τήν προνοιακή καλύπτρα τοῦ καθιερωμένου συστήματος καί τρέχουν, λαχανιασμένοι, νά αὐξήσουν, κατακόρυφα, «τό χρυσό καί τόν ἄργυρο». Ἐπιδίδονται, δηλαδή, στό ἐντελῶς ἀντίθετο ἀθλημα, ἀπό αύτό, πού εἶχε βάλει, ως στόχο ζωῆς, ὁ ἀπόστολος τῶν «Ἐθνῶν», ὁ θεμελιωτής καί διδάσκαλος τῶν Ἔκκλησῶν, πού ἀναπτύχθηκαν στή λεκάνη τῆς Μεσογείου.

Ο ἀντίκτυπος τῆς ἀκόρεστης φιλοχρηματίας, εἶναι ἐκρηκτικός. Ἡ «ἐγκοπή», τό σπάσιμο τῆς χαρισματικῆς ἐνότητας στήν αύλη καί στήν Εὐχαριστιακή Σύναξη τῆς Ἔκκλησίας, πῆρε διαστάσεις. Οί ποιμένες ἐγκλωβίστηκαν στήν πλάνη τους καί στήν περιπλάνηση γιά διόγκωση τῶν ύλικῶν θησαυρισμάτων τους. Καί ὁ λαός ἀφέθηκε νά πιπιλίζει τήν πικρία του ἡ τήν ἀντιπάθειά του.

Ἐπίσκοποι φτωχοί ἔξακολουθοῦν νά ὑπάρχουν. Ἀλλά μετρῶνται στά πέντε δάχτυλα. Αύτοί, δίχως νά κομπάζουν καί δίχως νά αύτοπροβάλλονται, προσπαθοῦν νά θεραπεύσουν τίς πληγές καί νά κάνουν τήν Παύλεια ἀπο-

στολικότητα σημειρινή ἐμπειρία. Ἀλλά, γιά τήν ὥρα, δέ φαίνεται νά εύδοκιμεῖ ὁ μόχθος τους. "Οταν τά «τάλαρα» κουδουνίζουν, οἱ ὄρεξεις ξυπνοῦν καί ἡ ὄρμη στό χάος εἶναι ἀναπόφευκτη.

Θά φέρω, σέ προσεκτική μελέτη καί σέ ἀμερόληπτη ἐπεξεργασία, μιά δεύτερη συνειδησιακή εύαισθησία, πού τήν κράτησε ἀνόθευτη καί τή λειτούργησε μέ πιστότητα ὁ Ἀπόστολός μας καί δάσκαλός μας, ὁ Παῦλος.

Στό ἔκτο κεφάλαιο τής δεύτερης ἐπιστολῆς, πού ἔστειλε στούς Κορίνθιους ὁ Παῦλος, προσδιορίζει μέ ἀκρίβεια τους ὄριζοντες, τήν ποιότητα καί τίς διακριτικές ἐπιφύλάξεις, πού ὄριθετοῦσαν τό ἀποστολικό του ἔργο. Καί, μεταξύ τῶν ἄλλων, πού γράφει, ἐνημερώνει τούς ἀδελφούς-ἀποδέκτες τῆς Θεόπνευστης ἐπιστολῆς του-ὅτι τρέχει, «ἀνά τήν οἰκουμένη», μέ τή συνοδεία ἐκλεκτῶν συνεργατῶν του καί κοπιάζουν ὅλοι «ἐν δόμονίᾳ καί ἀγάπῃ» καί διδάσκουν καί καθοδηγοῦν μέ πολλή προσοχή, ἄλλα καί μέ κάθε προφύλαξη, «μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μή μωμηθῇ ἡ διακονία» (Β' Κορινθ. στ' 3).

Τό χωρίο αύτό ἔχει ἴδιαίτερο εἰδικό βάρος. Τό ρῆμα «μωμάωμαι-μωμᾶμαι» σημαίνει «μέμφομαι, φέγω, χλευάζω». Καί ἡ λέξη «προσκοπή», σημαίνει πρόσκομμα, σκόνταμμα. Ὁ Ἀπόστολος καί ὀλόκληρη ἡ συνοδεία του φρόντιζαν νά μή σκοντάφτουν, νά μήν ἐκπίπτουν ἀπό τό μονοπάτι τής ἀγιότητας καί ἀπό τήν ἀκεραιότητα τής ἀποστολῆς τους, γιά νά μή δώσουν καμμιά ἀφορμή στούς κακόβουλους ἡ στούς «ἐργάτες τῆς ἀνομίας», νά τούς κατηγορή-

σουν καί νά σπιλώσουν τή φήμη τους καί το ἔργο τους.

“Ο,τι ἔλεγαν, ἦταν ἄρωμα ἔξαγιασμένης καὶ ἐμπλούτισμένης καρδιᾶς. Καί ὅ,τι πρόσφεραν, ὡς βιωμένη καὶ θησαυρισμένη ἐμπειρία, ἦταν τό «ναι, ναι» καὶ τό «οὐ, οὐ» τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου μας (Ματθ. ε' 37).

Θά προστρέξω-καί πάλι-στό σχετικό ἐρμηνευτικό ἀπόσπασμα τοῦ ἀγίου Ἰωάννη τοῦ Χρυσόστομου. Στό στάλαγμα τῆς σοφίας του καί τῆς προσεκτικῆς πρόσβασής του στά κείμενα τῶν Γραφῶν, πού παραμένει ἀλάθητος δείκτης γιά δλους μας.

«...Δύο τίθησιν ὑπερβολάς ἀμώμους βίου, “μηδεμίαν ἐν μηδενὶ”, λέγων. Καί οὐκ εἴπε κατηγορίαν, ἀλλ’ ὁ πολλῷ ἔλαττον ἦν, «προσκοπήν»· τουτέστι, μέμψιν, κατάγνωσιν μηδενί παρέχοντες καθ’ ἡμῶν. “Ἱνα μή μωμηθῇ ἡ διακονία ἡμῶν”. Τουτέστιν, Ἱνα μή τις αὐτῆς ἐπιλάβηται (νά μή μᾶς πιάσει, ὁ ὀποιοσδήποτε, ἀσυνεπεῖς καί σπιλώσει τή διακονία μας). Καί οὐκ εἴπε πάλιν, “Ἱνα μή κατηγορηθῇ”, ἀλλ’ “Ἱνα μηδέ τήν τυχοῦσαν αἴτιαν ἔχῃ, μή τις αὐτῇ εἰς ὅτιον ἐπισκῆψαι δυνηθῇ” (Καί δέν εἴπε, γιά νά μή κατηγορηθεῖ, ἀλλά γιά νά μή μπορέσει κανένας νά βρεῖ ὀποιαδήποτε ἀφορμή γιά κατηγορία). “Ἄλλ’ ἐν παντὶ συνιστῶντες ἐαυτούς ὡς Θεοῦ διάκονοι”. Τοῦτο πολλῷ μεῖζον».

Καί ἐρμηνεύοντας μιά ἄλλη ἐνότητα, τῆς ἴδιας ἐπιστολῆς, ἀποσαφηνίζει ὁ ἰερός Χρυσόστομος τό νόημα τῆς λέξης «μῶμος».

Στό κομμάτι αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς του, ἐνημερώνει ὁ Παῦλος τούς Κορίνθιους, ὅτι ὀμάδα τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν του θά ἀναλάβει τή μεταφορά

τῆς ἀδελφικῆς συνεισφορᾶς τους στήν ἐμπερίστατη Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων. Καί ὅτι, στήν ὀμάδα αὐτή, συγκαταλέγεται καί ὁ Τίτος, ὁ ὅποιος «τήν μέν παράκλησιν ἔδέξατο, σπουδαιότερος δέ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἔξηλθε πρός ὑμᾶς» (Β' Κορινθ. η' 17). Στή συνέχεια, βεβαιώνει τούς Κορίνθιους, ὅτι «στή διακονία μας αὐτή, πήραμε κάθε προφύλαξη, γιά νά μή δώσουμε ἀφορμή κατηγορίας ἡ σπίλωσης τῶν προσώπων καί τοῦ ἔργου μας. «Στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτη τῇ διακονουμένη ὑφ’ ἡμῶν» (στ. 20).

Αὐτή τήν ἐπιφύλαξη τήν ἀναλύει καί τήν ἐκτιμάει ὁ ἰερός Χρυσόστομος μέ τούτη τήν ἐπισήμανση:

«Διά τοῦτο τοιούτους ἐπεζητήσαμεν καί οὐχί ἐνί μόνῳ τό πᾶν ἐπετρέψαμεν, Ἱνα καί ταύτην φύγη τήν ὑποψίαν, ἀλλά καί Τίτον ἐπέμψαμεν, καί μετά τούτου ἔτερον. Εἶτα ἐρμηνεύων (ὁ Παῦλος) αὐτό τοῦτο τό «πρός δόξαν τοῦ Κυρίου καί προθυμίαν ὑμῶν» ἐπήγαγε “στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτη τῇ διακονουμένη ὑφ’ ἡμῶν”. Τί ποτέ ἐστι τό λεγόμενον; “Ἄξιον τῆς ἀρετῆς Παύλου καί τήν πολλὴν αὐτοῦ κηδεμονίαν ἐμφατίνον καί τήν συγκατάβασιν. “Ἴνα γάρ μή τις ἡμᾶς ὑποπτεύσῃ, φησί, μηδέ τόν τυχόντα μῶμον καθ’ ἡμῶν σχῆ, ὡς νοσφιζομένων ἐκ τῶν ἐγχειριζομένων ἡμῖν χρημάτων, διά τοῦτο τοιούτους ἐπέμψαμεν, καί οὐχ ἔνα μόνον, ἀλλά καί δύο καί τρεῖς. Εἶδες πῶς ἀπαλλάττει πάσης ὑποψίας αὐτούς; οὐκ ἀπό τοῦ Εὐαγγελίου, ούδε ἀπό τοῦ χειροτονηθῆναι μόνον, ἀλλά καί ἀπό τοῦ δοκίμους, καί

δί' αύτό τοῦτο χειροτονηθῆναι, ἵνα μή ὑποπτεύωνται. Καί οὐκ εἶπε "μή ὑμεῖς μωμήσησθε", ἀλλά "μή τις ἀλλος".

Νοιώθει κανείς ρίγος καί μένει ἐκστατικός, ὅταν ἀναστρέψει τὴν προσοχή του πρός τὸ βαθύ παρελθόν καί ἐγγίζει τὴν ἀγιότητα καί τὴν καθαρότητα τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν τῆς νεοσύστατης Ἐκκλησίας καί τῶν θεομῶν, πού ὁριοθέτησαν οἱ ἄγιοι Ἀπόστολοι, μέ τῇ διδαχῇ τους καί μὲ τὴν πράξη τους, «ἵνα μή μωμηθῇ ἡ διακονία» καί γιά νά παραμείνει ἡ Ἐκκλησία, «ἀγία καὶ ἄμωμος» (Ἐφεσ. ε' 27).

Κάνοντας ἀναδρομή καί στοχαστική περιήγηση στό Ἀγιοπνευματικό κλίμα, στὴν Ἀποστολική καθαρότητα, στὴ θεσμική ἀκρίβεια, στὴ λάμψη τῆς ἀρετῆς καί στὴ χαρά τῆς κοινωνίας καί τῆς ἔνωσης στό ἔνα Σῶμα τοῦ Ἀναστημένου Κυρίου, νοιώθουμε τὸ χέρι μας νά μουδιάζει καί νά μήν τολμάει νά ξαναγυρίσει μπροστά τά φύλλα τῶν ἰστορικῶν ἀναγραφῶν, γιά νά βρεθεῖ μπροστά στή σκοτεινή ἐπικαιρότητα.

Οἱ ἄγιοι Ἀπόστολοι διατηροῦσαν ἀνύστακτη τή φροντίδα, νά μή δώσουν σέ κανένα ἀφορμή σκανδαλισμοῦ καί νά μή ἐπιτρέψουν σέ κανένα φιλοκατήγορο νά διατυπώσει «μῶμο» ἐνάντια στά ἡγετικά πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας καί ὑπόνοιες σπιλωτικές τῆς διακονίας τους.

Στήν τραγική τούτη ἐποχή, διακρίνετε νά λειτουργεῖ καί νά κατατίθεται σεμνά, ως ἄνοιγμα καρδιᾶς, ως ὁμολογία ἥθους καί ως ἀνταπόκριση στίς βαρειές ἐπισκοπικές εύθυνες μιά τέτοια εύαισθησία; "Ἐχετε ἀκούσει, ἄμεσα, ἀπό ἐπισκοπικά χείλη, ὅτι ἐναγώνια

μέριμνα τοῦ συνόλου, ἥ, ἔστω, τῆς πλειονότητας τῶν φορέων τῆς ἐπισκοπικῆς εύθύνης, εἶναι νά «μή μωμηθῇ ἡ διακονία»; Νά μή διαχυθεῖ στά μέσα τῆς ἐνημέρωσης καί στίς ἀκοές τοῦ λαοῦ, ὅτι μεθόδευση ἀνέντιμη καί πράξη βρωμερή κατασπίλωσαν τόναγιο Οἴκο τοῦ Θεοῦ καί σκανδαλίσαν καί φυγάδευσαν τό ἀνυποψίαστο πλήρωμα; "Ἐχετε διαβάσει σέ καμιά στήλη τῆς ἐπικαιρότητας, ὅτι ἡ Ἱεραρχία, πού συνηλθε μόλις πρίν ἀπό λίγες μέρες, ἔσκυψε, μέ σφιγμένη καρδιά, νά ἔξακριβώσει καί νά διαπιστώσει τίς πληγές, τούς μώμους καί τούς χλευασμούς, πού δέχτηκε στό ιερό Σῶμα Της ἡ «ἄσπιλη Νύμφη Ἰησοῦ Χριστοῦ», ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας, ἐξ αἰτίας τῶν εἰδεχθῶν ἀνομημάτων μερίδας τῶν ποιμένων Της;

Δεκαετίες, τώρα, τό Συνοδικό κέντρο καί οἱ ἐπισκοπικές ἐστίες, ἀντί γιά ἄρωμα ἀποστολικῆς καθαρότητας, ἐκπέμπουν ἀναθυμιάσεις ἀδιαντροπιάς. Καί ὁ σκανδαλισμός προσφέρεται, ώς καθημερινή γεύση, στό προβληματισμένο πλήρωμα. Οἱ τηλεβόρες τῆς ἐνημέρωσης βοοῦν. "Η διαμαρτύρονται ἡ ἐμπαῖζουν. "Η καλοῦν τήν ἐκτροχιασμένη πτέρυγα τῆς Ἱεραρχίας νά μετρήσει τίς πληγές της καί τίς εύθυνες της καί νά ἀποφασίσει τή σωστική στροφή ἥ μαδοῦν τήν ἐπισκοπική ἀξιοπρέπεια καί ἀποδεικνύουν «ἄξιους» γιά τά κελλιά τοῦ Κορυδαλλοῦ τούς κακοδιαχειριστές τῆς ἀτίμητης Ἀποστολικῆς καί Πατερικῆς κληρονομίᾶς.

Μέσα σ' αύτό τό πνιγηρό κλίμα, οἱ συνειδήσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος βιώνουν ἔξουθενωτική ἀναστάτωση. 'Η πίκρα φαρμακώνει, ὀλοένα καί περισσότερο, τίς καρδιές. 'Η ἀπελ-

πισία παραλύει τίς δυνάμεις ἀντίστασης. Ἡ ἀγάπη καί ὁ σεβασμός στούς «ποιμένες»!!! μεταλλάσσεται σέ ἀντίπαθεια καί-δχι σπάνια-σέ δριστική ἀπόρριψη.

Πῶς ἀντιδροῦν οἱ πρόξενοι τοῦ σκανδαλισμοῦ καί ἔνοχοι γιά τήν ἀποδόμηση τῆς ἀγιαστικῆς Εὐχαριστιακῆς κοινωνίας;

Μέ το χειρότερο τρόπο. Δέ βρίσκουν τήν τόλμη νά σταθοῦν, ταπεινωμένοι, μπροστά στό ποίμνιο καί νά καταθέσουν τή συντριβή τους καί τή μετάνοια τους. Μένουν αύτό, πού εἶναι. «'Ηδονὴν ἡγούμενοι τήν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν, σπίλοι καί μῶμοι, ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν» (Β' Πέτρ. β' 13). Καί ἐμπιστεύονται στό χρόνο, στήν ἀπλή ἐναλλαγή τῶν ἡμερονυκτίων, νά θεραπεύσει τίς πληγές. Νά σβήσει τίς μελανές ἔγγραφές καί τούς πικρούς σχολιασμούς ἀπό τίς πινακίδες τῆς λαϊκῆς ἐνημέρωσης, πού ὑποδαυλίζουν τίς ἔξεγρεσις καί τίς κατακραυγές. Καί νά ἐπικαλύψει μέ τό σάβανο τῆς λησμοσύνης τίς χωματερές τῶν παραπτωμάτων τους.

'Άλλ' αύτό δέ γίνεται. 'Ο χρόνος δέν προλαβαίνει νά χειριστεῖ τό σφουγγάρι τῆς λησμοσύνης καί νά κάνει τίς καρδιές τοῦ πομνίου νά ἀνοίξουν στήν ὑποδοχή καί στήν ἀναγνώριση τῶν ποιμένων. "Αλλα γεγονότα, πρόσθετες συμπεριφορές ἀναξιοπρέπειας φορτίζουν μέ καινούργιες πικρίες καί ἀνεβάζουν στήν ἐπιφάνεια τά σωρευμένα κατακάθια. 'Αντί νά λειτουργήσει ἡ ἀλυσίδα τῆς ἀποστολικότητας, πού σταθερά καί ἐντυπωσιακά, φέρνει μπροστά μας, ἔνα-ἔνα τούς κρίκους

τῶν ἀγίων Πατέρων μας, ἵσαμε πού φτάνει στίς φυσιογνωμίες τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων μας, τῶν μαθητῶν καί συνοδοιπόρων τοῦ Κυρίου μας, διακινεῖται, προκλητικότατα, ἡ ἀλυσίδα τῶν ἐπίορκων καί τῶν Σιμωνιακῶν καί τῶν Νικολαϊτῶν, πού ἀναβιώνει τίς σοβαρές ἐκτροπές καί τίς ἀηδιαστικές ντροπές.

'Η ἐπόμενη φάση διευρύνει τήν ἀποξένωση. 'Ο λαός ὁγανακτεῖ καί ξεσηκώνεται. "Οχι οἱ ὄμάδες τῶν συνανθρώπων μας, πού ἔχουν ἀφεθεῖ, ἀπερίσκεπτα, στόν παφλασμό τῆς ἀθεϊστικῆς προπαγάνδας, ἀλλά ἡ συνειδητοποιημένη Εὐχαριστιακή Σύναξη τῶν πιστῶν, πού καθηλώνει τό βλέμμα στό 'Ιερό Θυσιαστήριο, προσδοκώντας τήν ἄμεμπτη διδαχή, τή χαρισματική εὐλογία καί τή λάμψη τοῦ παραδείγματος ἀπό τούς ποιμένες του καί-ἀπρόσμενα-δέχεται τόν κατακλυσμό τῶν βοθρολυμάτων τῆς ἐπισκοπικῆς ἀποστασίας. Αύτός ὁ λαός ξεσηκώνεται, φωνάζει, διαμαρτύρεται, καταγγέλλει ἀνοιχτά καί ἐπώνυμα, ἀπαιτεῖ τήν κάθαρση τῆς Συνοδικῆς αὐλῆς καί-πολύ περισσότερο-τόν ἔξαγνισμό τοῦ Θυσιαστηρίου, στό ὅποιο προσφέρεται ἡ 'Αναίμακτη 'Ιερουργία.

'Ο ξεσηκωμός τοῦ λαοῦ θορυβεῖ καί φοβίζει τούς ἔνοχους Ἐπισκόπους. Καί αύτοί, ἀντί νά ξυπνήσουν, ἀντί νά συσκεφθοῦν «ἐν φόβῳ Θεοῦ» καί νά ἀλλάξουν ὄράματα καί βίο, σκληρύνουν ἀκόμα περισσότερο τίς καρδιές, ἐπενδύονται τή λεοντή τοῦ κοσμικοῦ ἔξουσιαστή, χτυποῦν τίς μπαστοῦντες τους καί ἀπειλοῦν τά «πνευματικά τους παιδιά», τά ἀμέτοχα στίς ἐκτροπές τῆς διαφθορᾶς τους καί ἀναίτια γιά τήν καθολική ἀναστάτωση τοῦ ἔκκλησι-

αστικοῦ Σώματος. Τούς χρεώνουν εύθυνες. Τούς ἀποκαλοῦν «έξωεκκλησιαστικούς» «εύσεβιστές»(!!), «ἀπείθαρχους», «ὑβριστές» τοῦ πνευματικοῦ τους «πατέρα»(;;) καὶ τούς κοσμοῦν μέ σειρά ἄλλων ἀπαξιωτικῶν ἐπιθέτων. Καί σά νά μήν ἐπαρκοῦν δλα αὐτά, φτάνουν στό σκοτασμό, νά σέρνουν στά ἐκκλησιαστικά καὶ στά πολιτικά δικαστήρια τούς τολμηρούς παράγοντες τοῦ ποιμνίου τους, πού βρίσκουν τό θάρρος νά καταγγέλλουν δημόσια τά δεσποτικά ἀνομήματα καὶ νά ζητοῦν, μέ πόνο καὶ μέ ιερή προσδοκία, τήν ἄλλαγή τῆς φρουρᾶς στό θρόνο τῆς πνευματικῆς πατρότητας.

Ἡ ἔξελιξη αὐτή ἔχει καὶ τίς φαιδρές ἥ ἐντελῶς γελοῖες ἀπολήξεις της. Οἱ «ποιμένες» καὶ «πατέρες»-μέ εἰσαγωγικά-πού τολμοῦν νά καταθέσουν δικόγραφα στίς ἔδρες τῆς δικαιοσύνης, καταγγέλλοντας τά παιδιά τους... γιά ποιό ἔγκλημα;... γιά τό ὅτι ἐπισημαίνουν δημόσια τή δική τους ἀνεπάρκεια, τήν ἀσυνέπειά τους, τή «φιλαργυρία» τους ἥ τή «φιληδονία» τους, βρίσκουν τό θάρρος νά ζητοῦν, ώς ἀποζημίωση, ὅχι τήν ἀγάπη καὶ τό σεβασμό-πού τό συνειδητοποιοῦν, ὅτι δέν τούς ἀνήκει-ἄλλα τεράστια χρηματικά ποσά. Μέ πήν ἀπαίτησή τους αὐτή, ἐλπίζουν-ἀνέλπιδα-ὅτι θά φιμώσουν τούς «ἀντάρτες» ἀντιπάλους τους. Καί-γιατί ὅχι-ὅτι θά ἐμπλουτίσουν καὶ τίς of shore ἀποταμιεύσεις τοῦ «κάτι τί» τους.

Πρόσθετη ἔκπτωση ἀπό τήν ἐπισκοπική ἀξιοπρέπεια καὶ ἀπό τή θυσιαστική, ποιμαντική ἀποστολή τους.

“Αν ὑπῆρχε τρόπος νά συλλέξω τίς ἀτέλειωτες σταλαγματιές τῆς πικρίας

τοῦ ποιμνίου μου καὶ τῆς πικρίας τῶν ποιμνίων τῶν ἄλλων ποιμένων, νεώτερων ἀδελφῶν μου καὶ συλλειπουργῶν μου καὶ νά τούς τίς παρουσιάσω, ὅχι γιά νά τούς καταγγείλω ώς ὑπόλογους, ἀλλά γιά νά τούς ὑπομνήσω, ἀδελφικά, ὅτι «ῳρα ἡμᾶς ἥδη ἐξ ὑπνου ἐγερθῆναι» (Ρωμ, ιγ' 11), θά τό ἔκανα δίχως νά ὑπολογίσω τήν κατακραυγή, πού θά προερχόταν ἀπό μιά ἐνδεχόμενη μειοψηφία. Τό ἐμπόδιο, πού μέ ἀναστέλλει, εἶναι ἡ βαρειά, πολύχρονη καὶ πικρότατη προσωπική μου ἐμπειρία, ὅτι «οἱ μωμοῦντες», οἱ φορεῖς τού ἐκκλησιαστικοῦ ὡμοφορίου, πού σπιλώνουν τό «χάρισμα» τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ τήν ἀποστολή τους, δέν εἶναι λίγοι. Δέν εἶναι μιά δράκα, πού τήν ὑπερκαλύπτει ἡ ἔξαγνισμένη καὶ φωτισμένη πλειοψηφία. Ἀλλά δέσμη δλόκληρη, «τάγμα ἀμαρτωλό», πού δέ διστάζει ἀκόμα καὶ ἀφορισμούς νά ἔξαγγέλλει δημόσια, ἐνάντια στό ποίμνιο, μέ σκοπιμότητα τή φραγή τῶν χειλέων του καὶ τό πνίξιμο τῆς ἀγωνίας τῆς καρδιᾶς του.

Τό γεγονός, πού ἀποδυναμώνει τήν πικρία τῆς ἐπικαιρότητας καὶ ἀνοίγει διόδους ἐλπίδας, εἶναι ὅτι ὁ οὐρανός εἶναι πάντα ἀνοιχτός. ‘Ο Κύριός μας, ἡ Κεφαλή καὶ Ἐρχιποιμένας τῆς ἐκκλησίας μας, εἶναι πάντα σκυμμένος πάνω ἀπό τά κεφάλια τοῦ λαοῦ του. ‘Ακούει τίς προσευχές. ‘Ἐκτιμάει τίς σταλαγματιές τῆς πίκρας καὶ τῆς ὁδύνης. Καί ἡ ἀπλώνει τή σκέπη τῆς προστασίας Του καὶ τῆς εὐλογίας Του ἥ «ποιήσας φραγγέλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐκβάλλει ἐκ τοῦ ἰεροῦ...» (Ιωάν. β' 15).

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Συνθήματα και Ὀράματα.

(Τό αρθρο, πού δημοσιεύουμε σέ μετάφραση γράφηκε ἀμέσως μετά τίς ἀμερικανικές προεδρικές ἐκλογές. Ὁ τίτλος του στό πρωτότυπο ἦταν *Aftermath of the election* (Ἡ ἐπόμενη ἡμέρα τῶν ἐκλογῶν). Ὁ συγγραφέας, ἔνας Ὄρθοδοξος ἱερέας, ἐφημέριος σέ ἐνορία τοῦ Λακρόσσε τῆς πολιτείας Οὐισκόνσιν, πού ἀνήκει στὸν Ὄρθόδοξην Ἐκκλησία τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, ἀντιπαραθέτει τὴν εὐθύνη καὶ τὰ ὄράματα τῆς Ἐκκλησίας γιά τὸν κόσμο, πρός τὴν ξύλινη, κενή περιεχομένου προεκλογική συνθηματολογία τῶν ἡμερῶν μας, ὅπως καταγράφεται σ' ὅλη τῇ Δύση καὶ βεβαίως καὶ στὴ κώρα μας).

Στίς τελευταῖς ἐκλογές ἐκατομμύρια ψηφοφόροι ψήφισαν μέ συνθήματα γιά «ἀλλαγή» καὶ «ἐλπίδα». Στήν ουσίᾳ, ἀποδοκίμασαν τὴν ἀνεπάρκεια καὶ τὶς διαμάχες τῶν πολιτικῶν. Δέν ἀναμένουν νά δοῦν οὔτε μεγάλη «ἀλλαγή», οὔτε «ἐλπίδα». Βλέπουν ἓνα πάνδημο ἀτομισμό νά κατακλύζει τὰ πάντα. Διαισθάνονται ὅτι χρειάζεται ἡθική μᾶλλον παρά πολιτική ἀντιμετώπιση. Ἔνας κόσμος ἀπό τῇ δεκαετία τοῦ '60 καὶ οἱ θεωρητικοί τῆς φιλοσοφίας του εἶναι οἱ εἰσηγητές του. Ἀνίκανοι ἀπό κάθε ἀποψη ὁι ἀνθρωποι αὐτοὶ νά δοῦν κάτι πέρα ἀπό τὸν ἑαυτό τους, χρησιμοποιοῦν λέξεις ὅπως «ἀλλαγή» καὶ «ἐλπίδα» καὶ ἐννοοῦν «ἀνοχή» σέ καταστάσεις, ὅπου «ὅλα ἐπιτρέπονται». Ἐνεργοῦν δέ μεθό-

δους κλειστῶν λεσχῶν, πού θέλουν νά ἐπιβάλουν τὶς θέσεις τους καὶ νά φιμώσουν ὅσους ἔχουν διαφρετική ἀποψη ἀπό τή δική τους.

Τό θέμα τῶν ἀμβλώσεων δέν ἐτέθη καὶ πολὺ στήν ἀτζέντα. Τό ἐκλογικό σῶμα ἔχει κουραστεῖ νά ἀκούει γιά τό θέμα αὐτό. Πολλοί προτιμοῦν νά τό ξεπερνοῦν λέγοντας «κάνε σύ ὅ,τι νομίζεις καὶ θά κάνω καὶ ἐγώ ὅ,τι νομίζω». Θεωρεῖται ἀνάξιο λόγου θέμα τό νά σκοτίζεται κανείς μέ τή θανάτωση ἐνός παιδιοῦ! Ἀν καὶ ἡ ἡθική συνείδηση τοῦ κόσμου κλίνει μᾶλλον πρός τή μεριά τῆς ζωῆς καὶ ὅχι τοῦ θανάτου, οἱ νομοθέτες, ἐνεκα αὐτῆς τῆς κοπώσεως, δέν νοιάζονται νά ἐναρμονιστοῦν (σ. μ. στή «σκοταδιστική» Ἀμερική, σέ καιρό ἐκλογῶν, ἀκούγονται φωνές

κατά της νομιμοποιήσεως τῶν ἀμβλώσεων. Στή «φωτισμένη» Ἑλλάδα κανείς δέν ἀσχολεῖται. Θεωροῦμε τίς ἀμβλώσεις νόμιμο δικαίωμα τοῦ καθενός, δεδομένο τῆς καθημερινότητας, ἔστω καὶ ἂν ἔχει μετατρέψει τήν Πατρίδα μας σέ "Αουσβιτς, που ρουφάει τήν ἴκμαδα της".

Καί ἐπί πλέον, κάτω ἀπό τήν ἐπιφάνεια τῶν πραγμάτων, ὑφέρπει τό δέος ὅτι τό «ἀμερικανικό ὄνειρο», ἡ συνεχής δηλαδή ἀνοδος τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, ἔχει φτάσει στό ἀπόγειό του. Οἱ μύθοι συγκρούονται πιά μέ τή σκληρή πραγματικότητα καὶ ἐμεῖς ὅλο καὶ πιό πολύ βιώνομε ἔνα αἰσθημα ἀποτυχίας. Κάθε Ἀμερικανός ἔχει ἀρχίσει δειλά νά ἀντιμετωπίζει τή λιτότητα καὶ τήν περίσκεψη στήν κατανάλωση ὡς ἀρετές, καὶ εἶναι ἀναμενόμενο ἡ τάση αὐτή νά ἐπιτείνεται ὅσο οἱ περιστάσεις ἀλλάζουν μέ τήν οἰκονομία νά ἐπιδεινώνεται. Παρά ταῦτα, βλέπουμε νά ὑπάρχει διάσταση μεταξύ τῆς ἐντεινόμενης τάσεως τοῦ κόσμου γιά περιστολή δαπανῶν καὶ τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τῶν δημόσιων δαπανῶν. "Οσο ὁ κόσμος γίνεται πιό συγκρατημένος καὶ φειδωλός στήν κατανάλωση ἀγαθῶν, τόσο ἡ κυβέρνηση γίνεται ὅλο καὶ πιό ἀλογιστα σπάταλη, ἀνεξάρτητα τοῦ ποιός ἐκλέγεται ὡς ὁ ἐπόμενος πρόεδρος.

Μέσα στό κλίμα αὐτῆς τῆς κουλτούρας, βλέπουμε τήν Ἑκκλησία νά περιθωριοποιεῖται συνεχῶς. Οἱ ἡγέτες Της συνήθως ἐνοχοποιοῦν γι

αὐτό τή μεροληψία τῶν media ἢ κάποιοιν συνωμοτικούς σχεδιασμούς, χωρίς νά τούς συγκεκριμενοποιοῦν. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι, ὅτι ἡ περιθωριοποίηση σέ μεγάλο βαθμό ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι οἱ Ἑκκλησίες ἔχουν περιχαρακωθεῖ, ἀπρόθυμες νά προσφέρουν τίς ἀλήθειες, πού κατέχουν, καὶ νά ἀπαντήσουν στά καυτά ἐρωτήματα τῶν ἀνθρώπων ἀπρόθυμες νά διακονήσουν στήν πράξη τίς κοινωνίες, πού Τίς περιβάλλουν. Χωρίς νά προβάλλουν πραγματικές ἀπαντήσεις, καὶ χωρίς ζῆλο νά γίνουν πόλοι ἔλξεως γιά τήν ἐποχή μας, ὅλο καὶ πιό πολύ θά φαίνονται σάν ἀναχρονιστικοί, ἀπόμακροι θεσμοί, μέ πολύ μικρή πρακτική ἀξία, πού παρέχουν μόνο περιστασιακές τελετουργίες. Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ ἀνθρώποι, ζώντας στήν πνευματική τους κενότητα, ρίχνονται μέ πάθος σέ νέες ἐπιχειρήσεις, στήν πολιτική, στίς τέχνες, σ' ὅλο καὶ νέα πεδία δράσεως, γιά νά κορεσούν τή δίψα τους γιά μιά οὐσιαστική ἀλλαγή μέ ἀνθρώπινο πρόσωπο. Ἡ σχεδόν θρησκευτική ζέση τῶν τελευταίων πολιτικῶν διεργασιῶν δίνει μαρτυρία γι' αὐτή τήν ἀτέρμονη ἀνοξήτηση συνεχῶν ἀλλαγῶν.

Πως νά ἀνταποκριθοῦμε σ' αὐτούς τούς ἐρεθισμούς ὡς Ἑκκλησία; Πρῶτον, πρέπει νά ἀνακτήσουμε τήν αἰσθηση τοῦ ὅτι εἴμαστε κίνημα καὶ ὅχι ἀπλά ἔνας θεσμός. "Οταν πιστέψουμε ξανά ὅτι ὑπάρχουμε, ὅχι γιά νά ζοῦμε τήν ἀσφάλεια τοῦ καταφυ-

γίου μας, όλλα για νά προσφέρουμε τόν έαυτό μας πρός τά ἔξω, θά βρούμε καί πάλι τόν πυρήνα καί τό νόημα τῆς ὑπάρξεώς μας· τή δυναμική ἐκεί-νη, πού ἔκανε κάποτε τήν Ἐκκλησία νά ἔχει ἔντονη παρουσία καί δύ-ναμη μέσα στόν κόσμο, ἀκόμα καί σέ καιρούς διωγμῶν.

Δεύτερον, πρέπει νά ξαναβροῦμε τρόπους γιά νά δείχνουμε στόν κό-σμο τίς ὄρχες μας, ὅχι σάν παραδο-σιακά ἐπιτεύγματα, ἄξια νά προ-βάλλονται, ὄλλα σάν ἐμπρακτη σο-φία, πού ὁδηγεῖ ἀμεσα πρός ἓνα τρόπο ζωῆς ὄντως ἀνθρώπινο. Πού ἄξιζει κανείς νά ζει. Η κουλτούρα τῆς ἐποχῆς μας, πού ἐπηρεάζει καί ὅσους εἶναι μέσα στήν Ἐκκλησία, θέτει ἐρωτήματα: «γιατί τοῦτο, γιατί ἐκεῖνο...». Ἀν ἡ ἀπάντησή μας εἶναι ἓνα ξερό «διότι αὐτό ἡ τό ἄλλο...», χάσαμε τή δυνατότητα νά λέμε κάτι διαφορετικό ἀπ' ὅ,τι λέει ὁ κόσμος. Οι ἀνθρωποι θέλουν νά μάθουν ὅχι τόσο σέ ποιά πράγματα λέμε «ὅχι», (τά ξέρουν ἡδη), ὄλλα τί προτεί-νουμε. Πρέπει νά δοῦν θεμελιωμέ-νο γερά καί βιωμένο τό λόγο τῆς «ἐν ἥμīν ἐλπίδος». Αὐτό σημαίνει ὅτι πρέπει πάντοτε νά βαδίζουμε σά σέ κόψη ξυραφιοῦ: νά ἐφαρμόζουμε τήν παραδεδομένη ἀλήθεια μέσα στόν κόσμο, ὅπως εἶναι σήμερα, μέ τήν ἐλ-πίδα νά μεταμορφώσουμε καί αὐ-τόν καί τούς ἔαυτούς μας πρός αὐτό, πού πρέπει νά είμαστε.

Τρίτον, πρέπει, ἀφήνοντας τά τεί-χη μας, νά γίνουμε ἐνεργοί παρά-γοντες μέσα στίς κοινότητές μας.

Ὑπάρχει συχνά χάος μεγάλο μεταξύ τοῦ πῶς κινούμαστε καί τί λέμε στήν ἀσφάλεια τοῦ ὄχυροῦ τῆς Ἐκκλη-σίας μας καί τοῦ πῶς πολιτευόμαστε στόν κόσμο γύρω μας. Πρέπει νά βγοῦμε ἀπό τά τείχη μας καί τίς πε-ριφραγμένες περιοχές μας καί νά προσεγγίσουμε τούς ἀνθρώπους μέ τρόπους πρακτικούς θέτοντας σέ ἐν-έργεια τό ρεαλισμό τῆς πίστεώς μας. Ἀν δέν κάνουμε πράξη κάθε τί, πού λέμε μέσα στούς χώρους μας, θά είμαστε ἀναπολόγητοι στά μάτια τοῦ γύρω μας κόσμου, καί θά στα-θοῦμε ἀφωνοί κατά τήν τελική κρί-ση.

Τέλος, πρέπει νά ἀναλάβουμε τίς προσωπικές μας εὐθύνες. Πολλοί εύ-σεβεῖς Χριστιανοί ἀπαιτοῦν ἀπό τήν κυβέρνηση, τίς ἐπιχειρήσεις, τά πο-λιτιστικά ἰδρύματα νά ἀναλάβουν

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἴδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἄπτικης καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αύλων Ἄπτικης

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Τιαννίνων 6, Μοσχάτο

εύθυνες καί δράσεις, πού στήν πραγματικότητα εἶναι δικές τους. Τό νάψηφίζουμε, π.χ., «ύπέρ τῆς ζωῆς», (σ.μ. κατά τῆς νομιμοποιήσεως τῶν ἀμβλώσεων), εἶναι πολύ καλό, οἱ ψήφοι μας ὅμως δέν θά ἔχουν ἀποτέλεσμα οὕτε σ' αὐτή τῇ ζωῇ οὕτε στῇ ζωῇ, πού ἔρχεται, ἂν μιά γυναίκα ἀπέναντι ἀπό τὴν Ἐκκλησία μας, πού εἶναι ἔγκυος, μένει ἐγκαταλειμμένη καί ἀπέλπισμένη καί κανείς ἀπό μᾶς δέν νοιάζεται νά διασχίσει τὸ δρόμο καί νά τῇ βοηθήσει. Ἄν θέλουμε τὸν ἡθικό μετασχηματισμό τῆς κοινωνίας, δέν μποροῦμε νά παρακάμπτουμε τὴν εύθυνη μας καί νά θέλουμε νά τὸν δοῦμε νά πραγματώνεται στοὺς ἄλλους, κάπου ἀλλοῦ, ἔξω ἀπό τὸν ἑαυτό μας. Εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά ζοῦμε αὐτή τῇ ζωῇ. Πρέπει νά λέμε τίς ἀλήθειες μας. Πρέπει νά ἔχουμε ἐνεργό συμμετοχή στὸ χτίσιμο τῶν ἀξιῶν, πού ἐπιθυμοῦμε, στὰ παιδιά μας καί στὶς κοινότητές μας. Πρέπει νά ξαναχτίσουμε τὴν κουλτούρα μας ἀκολουθώντας τὸ δρόμο, πού ἔπαιρνε ὅταν ξέπεφτε φτάνοντας στὸν πάτο: ἀλλάζοντας ἀνθρώπους σταδιακά, ἔναν ἔναν.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ χρόνος δουλεύει γιά μᾶς. Τά τελευταῖα κεφάλαια τοῦ βιβλίου τῆς Ἀποκαλύψεως παρουσιάζουν μιά ζωντανή, ἐντυπωσιακή εἰκόνα τοῦ κόσμου, ὅπως θά γίνει μιά μέρα. Μιά ματιά σ' αὐτόν μᾶς πείθει ὅτι ἡ ἱστορία, ὅσο ἀλλόκοτη καί σκοτεινή καί ἀνφαίνεται κάποτε, εἶναι πάντα κάτω ἀπό τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Ὁδεύει πρός τὰ ἐκεῖ πού Αὐτός θέλει. Κάποιος ὑποψήφιος στὶς τελευταῖες προεδρικές ἐκλογές ἔχει πεῖ: «Εἴμαστε ἡ ἀλλαγή, πού περιμέναμε...». Ὁμως, ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι αὐτό, πού στήν οὐσίᾳ περιμένουμε, εἶναι ἡ τελική ἐγκαθίδρυση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καί ἡ μόρφωση τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ μέσα σὲ κάθε ἀνθρώπο. Αὐτή ἡ προοπτική μᾶς δίνει τὸ κουράγιο νά βλέπουμε πέρα ἀπό τὴν ρευστότητα τοῦ παρόντος κόσμου καί νά κατανοοῦμε ὅτι κάθε προσφορά μας στὸ νά γίνει πραγματικότητα τὸ ὄραμα αὐτό, ἀποτελεῖ ἥδη μέρος μιᾶς ἐπιχειρήσεως, ἡ ἐπιτυχία τῆς ὅποιας εἶναι προδιαγεγραμμένη καί ἡ πραγμάτωσή της ἔχει ἥδη ἀρχίσει.

π. Ἰωάννης Chagnon

‘Η «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στὸ διαδίκτυο.

Διεύθυνση: www.el-pliroforisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στὸ διαδίκτυο

(γιά μιά γνωριμία μέ τὸ συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μπτροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: www.spora.gr